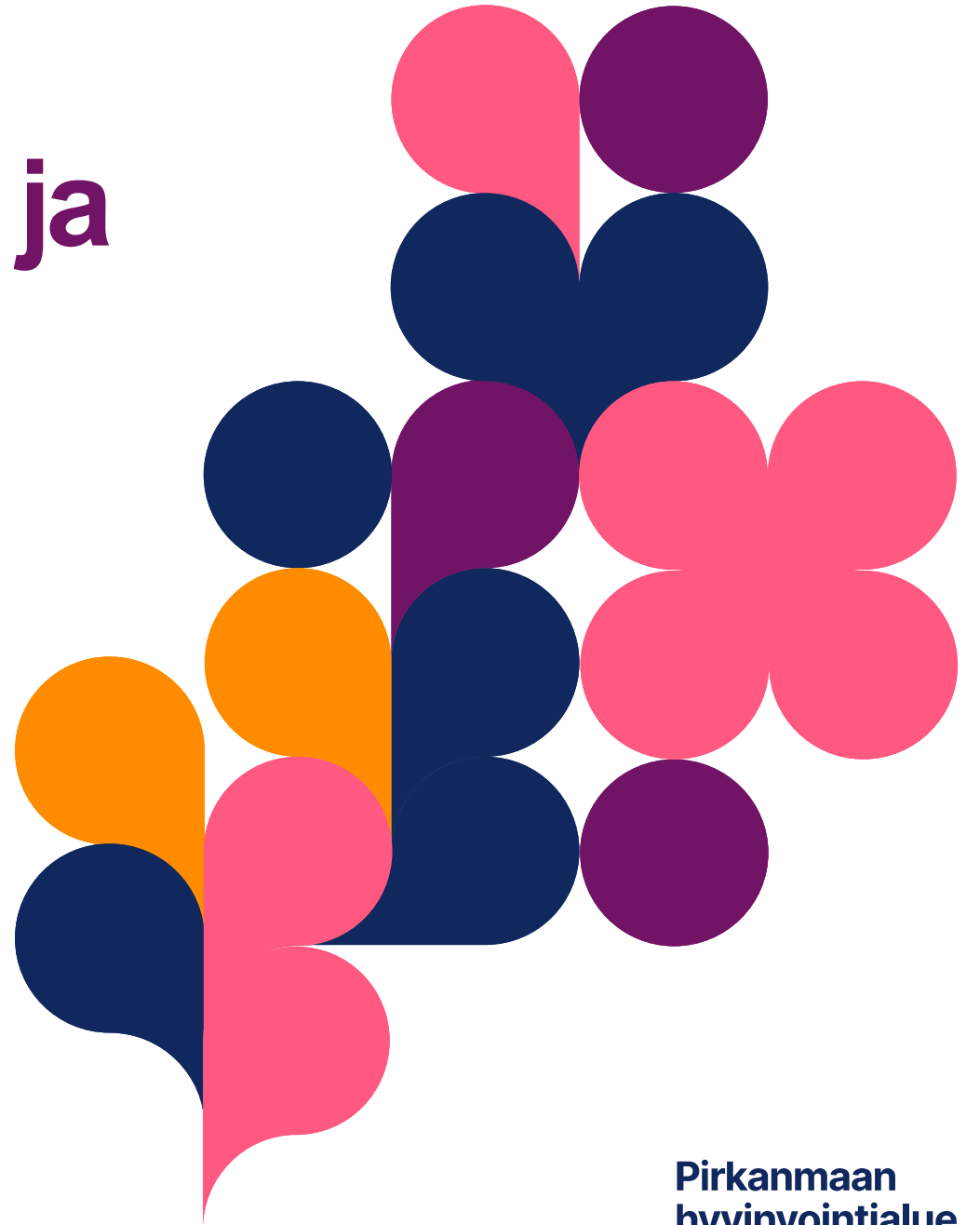

Vaikuttavuuskeskus ja Pirkanmaan oma vaikuttavuustyö

Asiakkuus- ja laatujaoston kokous 21.10.2024

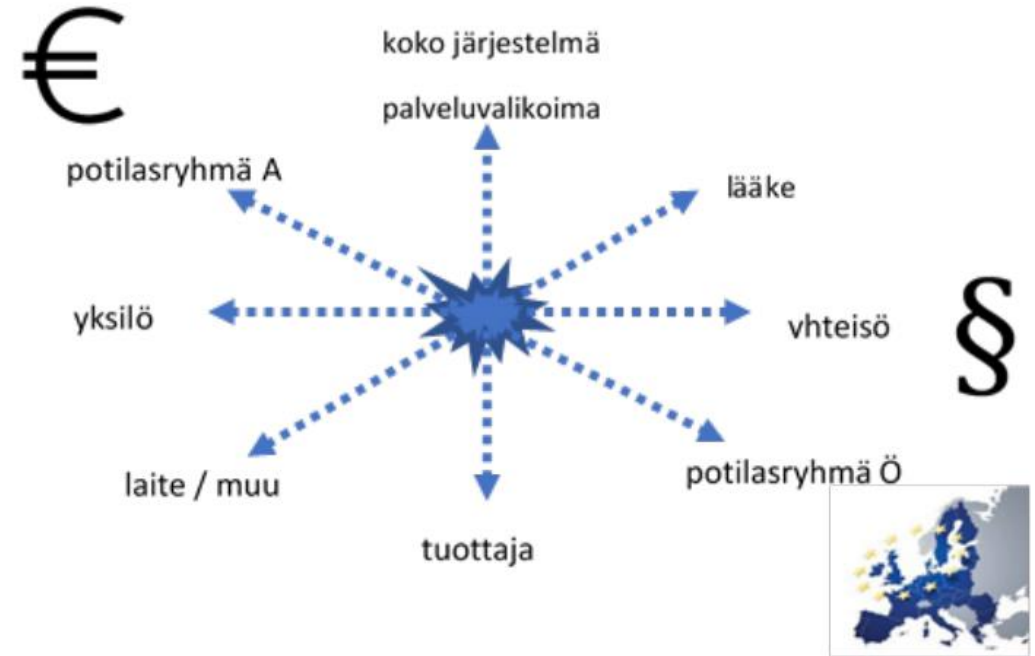
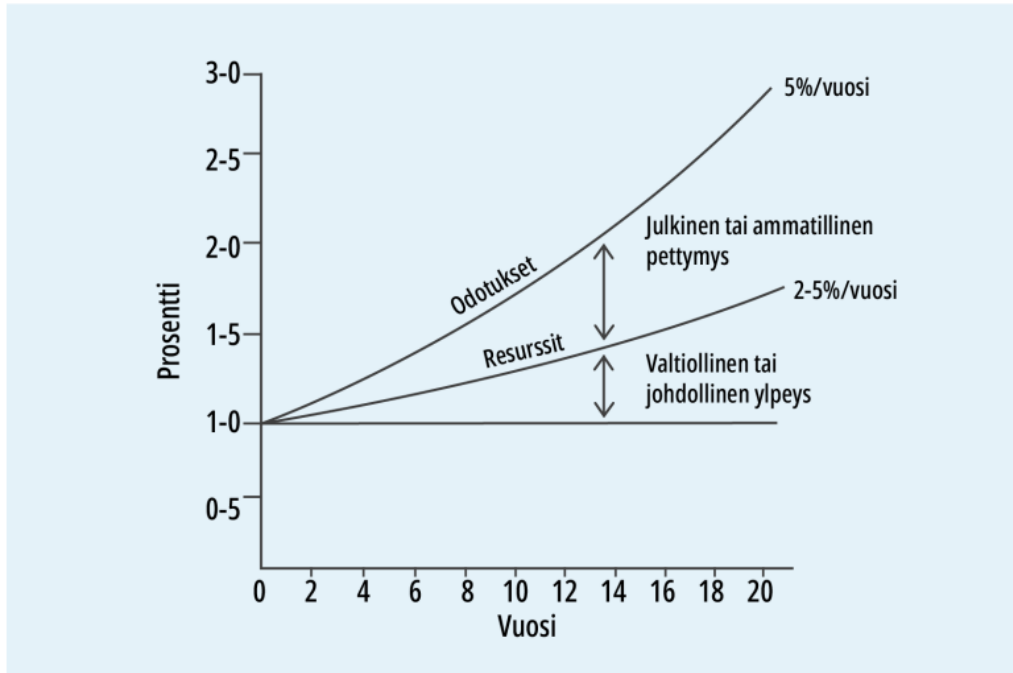
Vaikuttavuusylilääkäri Suvi Liimatainen

Pirkanmaan hyvinvointialue ja Vaikuttavuuskeskus

Palvelutarpeen ja resurssien suhde – miksi vaikuttavuutta tarvitaan?

Kuva 1. Odotusten ja resurssien välinen kuilu, ns. Thwaitesin käyrä. (mukailtu Cochrane BMJ 1991)

Kuva 8. Päätöksenteon ristipaineita. Rahoitus (järjestelmä ja eurot) vaikuttaa kaikkeen. Säädökset (§) määrittävät reunaehdot ja kun Suomi on EU:n jäsen, eurooppalaiset käytännöt ja uudistukset ovat pohjana monessa asiassa.

Strategian toimeenpano Kärki 4

4.5 Pirkanmaan hyvinvointialue on johtava vaikuttavuustoimija ja toiminnan edelläkävijä yhdessä korkeakouluyhteisön ja oppilaitosten kanssa

	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024
a) Aloitamme kansallisen vaikuttavuuskeskuksen toiminnan Pirkanmaalla ja viestimme aktiivisesti Pirkanmaalla tehtävästä vaikuttavuustyöstä	Vaikuttavuuskeskuksen toiminnan käynnistäminen ja kehittäminen Valtakunnallisten yhteistyörakenteiden vakiinnuttaminen Vaikuttavuustietotarpeiden tunnistaminen yhteistyössä STM ja THL Vaikuttavuuskeskuksen rakenteiden määrittely Hyvinvointialueiden vaikuttavuusrakenteiden tukeminen		Vaikuttavuustiedon keräämisen ja seuraamisen koordinoiminen yhdessä STM ja THL kanssa Vaikuttavuusdatan keräämisen ja vaikuttavuustiedon käytön jalkautuksen tukeminen Vaikuttavuusperusteisen toimintakulttuurin kansallinen edistäminen	
b) Huolehdimme vaikuttavuusperusteisen ohjauksen toteutumisesta Pirkanmaalla	Vaikuttavuuden johtamisen rakenteet on luotu	Vaikuttavuuden johtaminen osana vuosikelloa	Vaikuttavuuden tietojohdaminen otetaan tukemaan vaikuttavuusperustaiseen toimintakulttuuriin siirtymistä	Vaikuttavuuden ohjausrakenteet valmiit Kustannusvaikuttavuuden tietopohjan analyysi

Vaikuttavuus kansallisessa viitekehyksessä

Vaikuttavuuteen liittyvät osatavoitteet ja toimenpiteet

Vaikuttavuusperustaisen ohjauksen vahvistaminen ja avoin priorisointi

- Vahvistetaan valtion ohjausta ja myös alueellista päätöksentekoa vaikuttavuusperustaisesti.
- Tuetaan vaikuttavuuden ja kustannusvaikuttavuuden tutkimusta, selvitystyötä ja panostetaan arviointiosaamisen vahvistamiseen.
- Varmistetaan Käypä hoito- ja Hotus-suositusten ajantasaisuus mukaan lukien ruotsinkieliset versiot ja pyritään laajentamaan suositusten määrää ja sisältöä tarvittavin osin.
- Otetaan käyttöön yhdenmukaisesti arvioituja, vaikuttavia ja kustannusvaikuttaviksi todettuja käytäntöjä sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä ja tuetaan niiden levittämistä hyvinvointialueilla.
- Tuetaan vaikuttavuusperustaisia hankintoja ja levitetään hyviä hankintakäytäntöjä.

Menetelmien ja käytäntöjen arvioinnin ja arviointiosaamisen vahvistaminen

- Selvitetään, suunnitellaan ja säädetään menetelmien arvioinnin kansallisista vastuista ja toimijasta.
- Säädetään palveluvalikoimaan kuulumisen periaatteista.
- Yhtenäistetään ja uudistetaan näyttöön perustuvien käytäntöjen arviointiprosessit ja kriteerit.

Vaikuttavuustiedon tietotuotannon kehittäminen

- Tehostetaan systemaattista vertailukelpoisuuden laatu-, vaikuttavuus- ja kustannusvaikuttavuustiedon tuotantoa, tiedon analysointia ja hyödyntämistä.
- Edistetään teknologian hyödyntämistä tietopohjan analytiikassa (ml. tekoäly) vaikuttavuusperusteisen päätöksenteon ja palvelutuotannon tukena kansallisella ja alueellisella tasolla.

Kansallinen ja hyvinvointialueiden välinen vaikuttavuuden edistäminen

Taustaselvitys

- Selvityshenkilöt:
  - apulaisprofessori Paulus Torkki (Helsingin yliopiston lääketieteellinen tiedekunta)
  - johtaja Tomi Mäki-Opas (Itä-Suomen yliopiston Vaikuttavuuden talo)
- Julkaistiin elokuussa 2021

Kansallinen valmistelu

- 2ME rahoitus EU:n **Kestävän kasvun ohjelmasta** vuosille **2023-2025**
- Pirkanmaan koordinaatiovastuusta sovittu 17.8.2022
- Sisällön valmistelu ja toteutus: yhteistyössä **kaikkien yliopistohyvinvointialueiden ja HUS:n kanssa**

”Valtionavustuksen saajan on kohdennettava valtionavustuksesta vähintään 50 % **sosiaalihuollon sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen** liittyvään kehittämiseen.” (STM:n rahoituspäätös VN/27064/2022)

UUSI HANKESUUNNITELMA

Vaikuttavuusymmärryksen lisääminen ja kulttuurinmuutos hyvinvointialueilla

Rakenteiden
vahvistaminen ja
sidosryhmäyhteistyön
tiivistäminen

Hyvinvointialueiden
keskinäisen yhteistyön
vahvistaminen

Vaikuttavuusymmärryksen
lisääminen
hyvinvointialueilla

Vaikuttavien menetelmien
käyttöönoton tukeminen

Vaikuttavuuden
osoittamisen ja
hyödyntämisen
tukeminen
hyvinvointialueilla

Vahvistetaan kustannuksia ja kustannusvaikuttavuutta koskevan tiedon hyödyntämistä sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyvässä päätöksenteossa, suunnittelussa, ohjauksessa sekä palvelutuotannossa

**Euroopan unionin
rahoittama**
NextGenerationEU

Vaikuttavuuskeskus

Vaikuttavuusvirittäjät -toimintamalli

- **Tavoite:** tukea hyvinvointialueita vaikuttavuuden edistämässä
- **Miten:** välittää tietoa mittareista, menetelmistä, toimintamalleista, menetelmien juurruttamisesta, vaikuttamattomista hoidoista ja menetelmistä
- **Konkreettisesti:**
  - Hyvinvointialueet voivat ”pyytää apua” Forms-lomakkeella
  - Hyvinvointialue vastaa alkukartoitukseen
  - Vaikuttavuuskeskus etsii teemaan liittyvää vaikuttavuustietoa, asiantuntijoita, muilla hyvinvointialueilla ja vaikuttavuuspiloteissa tuotettua osaamista
  - Tieto toimitetaan hyvinvointialueelle yhdessä sovitulla tavalla (sähköposti, Teams, livetapaaminen, asiantuntijaluentojen järjestäminen tms.)
  - Mallin vaikuttavuutta arvioidaan Forms-kyselyllä toteutuksen jälkeen

Edistää vaikuttavuutta hyvinvointialueilla

**Euroopan unionin
rahoittama**

NextGenerationEU

Vaikuttavuuskeskus

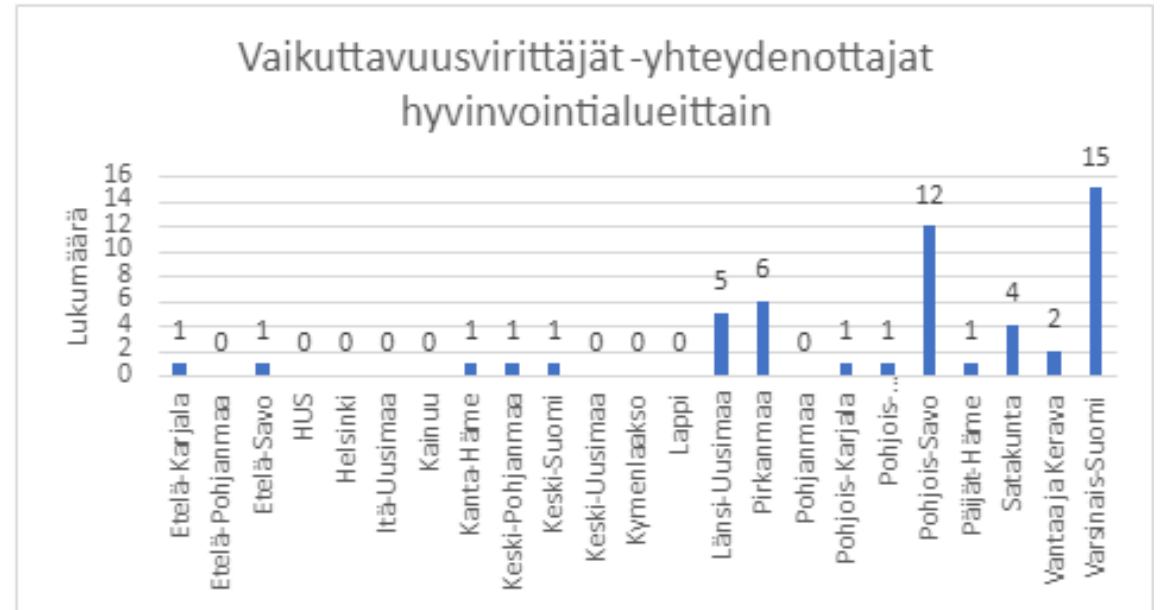
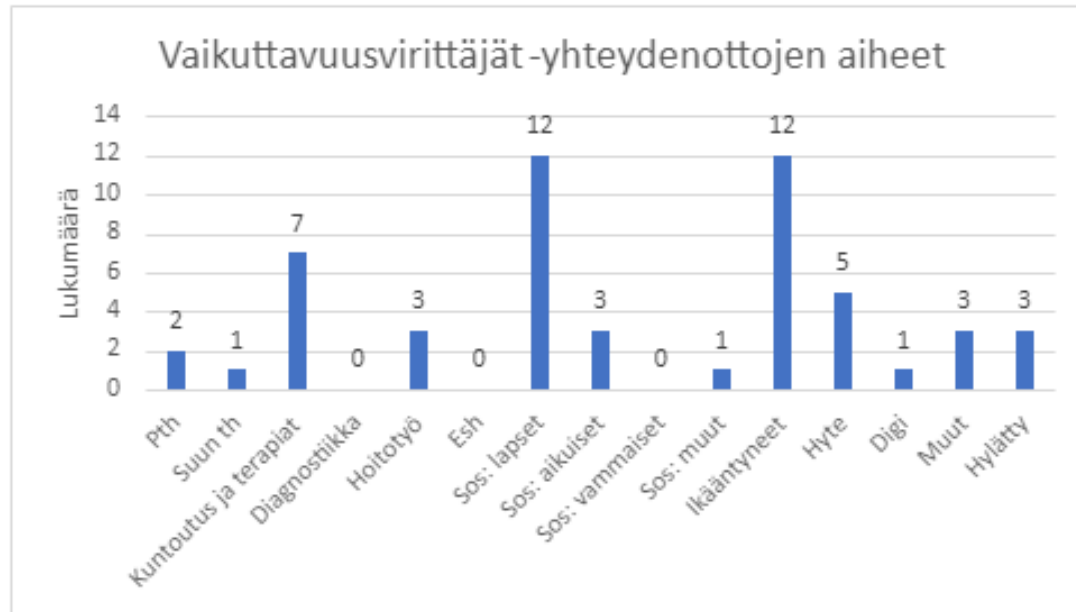
Vaikuttavuusvirittäjät –toimintamalli –tilanne

Edistää vaikuttavuutta hyvinvointialueilla

Saapuneet yhteydenotot 53

Valmiit yhteydenotot 44

PALAUTTEITA ALKUKARTOITUKSESTA

”Hyvä, että vaikuttavuustietoa tulee käyttöömmen enemmän ja tällaista palvelua meille on tarjottu. Tulee tarpeeseen.”

” Toivoisin vaikuttavuuskeskuksen voivan auttaa hyvin käytännönläheisesti työssäni ja auttamaan ratkomaan käytännön ongelmia, joita liittyy vaikuttavuuden arviointiin. ”

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

**Tarvitsetko apua
uuden menetelmän,
mittarin tai toimintatavan
käyttöön otossa?**

**Kutsu käyttöönoton
kirittäjät tueksi!**

Vaikuttavuuskeskus

**Euroopan unionin
rahoittama**
NextGenerationEU

Käyttöönoton kirittäjät –pilottikumppanit

- Varsinais-Suomi: elintapaohjauksen toimintamallin käyttöönotto
- Länsi-Suomen YTA (Varsinais-Suomi, Pohjanmaa, Satakunta): ZekkiPro-digitaalinen työkalu ja 3X10D-mittari
- Ortopedinen kuntoutusosasto, Länsi-Uusimaa: mittareiden käyttöönotto (mm. FRAT, NRS)

Pirkanmaan hyvinvointialueen vaikuttavuuden johtaminen

Pirkanmaan askeleet kohti vaikuttavuuden johtamista

Koko organisaatiota koskeva ja läpileikkaava vaikuttavuusohjelma - johtaminen, rakenteet, tietopohja ja kulttuurinmuutos

Vaikuttavuus-
toiminnan
käynnistäminen

- Nimetään toimialueen vaikuttavuuden vastuutaho ja työryhmä

- Sovitaan työryhmän vastuutehtävistä

Tavoitteiden
asettaminen

- Asetetaan tavoitteet
- Määritetään aikataulu tavoitteisiin pääsemiseksi

- Priorisoidaan mitä tietoa kerätään
- Varmistetaan datan oikeellisuus ja laadukas kirjaaminen

- Kattavan kustannustietopohjan luominen

Mittareiden valinta

- Päätetään toimialuekohtaiset mittarit, valitaan asiakkaiden kannalta oleellisimmat

- Kustannukset esille

Säännöllinen
raportointi

- Sovitaan aikaväli ja raportointitasot

- Toimenpiteistä sopiminen tavoitteiden alittuessa tai ylittyessä

Toimintakulttuurin
muuttaminen

- Toimeenpanosuunnitelman laadinta:
  - Miten henkilöstö mukaan mittaamaan ja käyttämään tuloksia

- Vaikuttavuustiedon systemaattinen hyödyntäminen toiminnan eri tasoilla

- Kirjaamisen/tiedon laadun kehittäminen ja henkilöstön sitoutuminen

- Miten luovutaan tehottomista hoidoista

Pirkanmaan vaikuttavuuden tiekartta 2024

Toiminta-
kulttuuri

Vaikuttavuusfoorumit
Seminaarit
Asiakasosallisuus

Haittatapahtumien vähentäminen
Kirjaamisen laadun parantaminen

Priorisointi, tehottomista hoidoista luopuminen, uusien käytäntöjen implementointi

Tutkimus-
toiminta

Oikea palvelu ja hoito oikeaan aikaan
Yhteistyö korkeakoulujen kanssa

Tiedon
keruu

Vaikuttavuusnäkömät
Hoitotyösensitiiviset mittarit
Sosiaalihuollon mittarit ja indikaattorit
NPS, RAI, PEI ja 15D
Tietoaltaan rakentaminen

Tuloskortit
HVA-tasoiset mittarit
PROMit
Laaturekisterit

Organisoi-
tuminen

Toimeenpano
Tavoitteet

Säännöllisen raportoinnin suunnittelu
Kustannustietopohjan suunnittelu

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Vaikuttavuuden tietojohtamisen tiekartta

Tiedon tuottaminen

- Vaikuttavuusperusteisen ohjausmallin rakentaminen
- Tiedon laadun parantamisen hallintamalli
- Mittareiden määrittely (PROM, PREM, kliiniset mittarit, kustannukset)
- Sosiaalihuollon tietopohja
- Ostopalvelujen tietojohtamisen malli

Tiedon jalostaminen

Tavoitteet

- Asiakastietojärjestelmä Saga + toiminnanohjausjärjestelmä
- Potilastietojärjestelmä OMNI 360 (pth + esh)
- RAI-järjestelmä
- Kustannuslaskentatiedon kertyminen (LOGEX Costing)
- Kustannustietojen yhdistäminen asiakastietoihin
- Laaturekisterit
- Palveluostojen tietotuotanto

Tiedon hyödyntäminen

- Vaikuttavuuspilotit (RRP)
- Asiakaskokemustieto
- Päivittäisjohtamisen tunnusluvut (toiminta, talous, henkilöstö, laatu/vaikuttavuus)
- Pirha-Tabu koulutukset
- Pirha-akatemian tietojohtamisen koulutukset
- Tiedon hyödyntämisen valmennus
- Pirhan vaikuttavuusseminaarit

2024

2025

2026